

یادداشت تفاهم همکاری ترکیه و اسرائیل (بیت المقدس ۱۴ نوامبر ۱۹۹۳)

از این پس، دولت جمهوری ترکیه و دولت اسرائیل در زمینه پیشرفت مناسبات و همکاری همپیمان خواهند بود. این دو کشور، تبعیت خود را نسبت به اصول و اهداف منشور سازمان ملل متحد بار دیگر تصدیق می نمایند. از این پس دولت جمهوری ترکیه و دولت اسرائیل در زمینه های ذیل همپیمان هستند. پیشرفت و توسعه مناسبات و همکاریها؛ تأکید بر تبعیتشان از اهداف و اصول منشور سازمان ملل؛ دستیابی به اهمیت بالای پیشرفت و تقویت ارتباط دو جانبه از طریق موافقتهای دوجانبه در منافع مختلف مشترک و اظهار می کنند که:

ماده ۱

طرفین، روابط و همکاری شان را بر پایه اصول مشابه، احترام به حق حاکمیت دوجانبه، توافق صلح آمیز در مناقشات، عدم مداخله در امور داخلی یکدیگر براساس منشور سازمان ملل متحد و اصول شناخته شده حقوق بین الملل توسعه داده، تقویت می نمایند.

ماده ۲

طرفین، تلاششان را برای برقراری صلح در مناقشات بین المللی از جمله خاورمیانه

تشدید می نمایند. طرفین، فرآیند صلح را از طریق افزایش مشارکت و بر پایه همکاری منطقه ای مورد توجه قرار می دهند و به عنوان یک وظیفه تاریخی، همه ملتها را در سطح اهمیت جهانی و دراز مدت می پذیرند. با توجه به این، مشارکت ترکیه به عنوان نقش چندجانبه در پیشرفت فرآیند صلح، به عنوان همکاری در شتاب بخشی این فرآیند تلقی می شود. این امر، از طریق پیوندهای دوستانه و سنتی خویش و نیز دستیابی یکسان به تمام طرفهای منطقه ای که درگیر این قضیه هستند محقق می شود.

ماده ۳

دو طرف، همکاریهای تکنولوژیکی و بازرگانی خود را ارتقا می دهند و برای نیل به این هدف، تماسهای بین سازمانهای بخش خصوصی شان را تشویق و تسهیل می کنند. این ارتباط در زمینه های مختلف برقرار می شود، از جمله: صنعت، کشاورزی، انرژی خورشیدی، تحقیقات و توسعه، منابع طبیعی، توریسم، حمل و نقل، حفاظت از محیط زیست و دیگر مناسباتی که بر پایه منافع طرفین است. براساس دستیابی به اتحاد منطقه ای و همچنین سرمایه گذاری مشترک، پروژه هایی از جمله کشاورزی، منابع طبیعی، مکانیزه کردن کشاورزی، مخابرات، تجهیزات پزشکی، انرژی و کامپیوتر را تقویت می نمایند.

ماده ۴

طرفین، مشارکت بخشها و سازمانهای خصوصی و غیر خصوصی را جهت شرکت در نمایشگاههای بین المللی دو کشور تقویت کرده، با فرستادن نمایندگان از آن بازدید می نمایند.

ماده ۵

طرفین، ابراز امیدواری می نمایند که برای ارتقای سرمایه گذاری در کشور ثالث برای بازرگانی در بخش صنعت در وسیعترین سطح جغرافیایی ممکن مشارکت نمایند.

ماده ۶

به جهت افزایش تنوع تجارت بین دو کشور، طرفین امکان ایجاد فرآیند آزادسازی تجاری را بررسی می نمایند که شامل ایجاد منطقه آزاد تجاری که در زمره منافع مربوطه دو طرف و تعهدات طرفین نسبت به توافقات بین المللی است - می شود. برای نیل به این هدف، گروهی از متخصصان دو کشور در آینده ای نزدیک پس از توافق، تشکیل جلسه خواهند داد.

ماده ۷

طرفین، موافق بررسی امکان ایجاد مکانیسم ارتقای تحقیقات و پروژه های بخش صنعت مکانیزاسیون کشاورزی، توسعه و انرژیهای جایگزین هستند.

ماده ۸

طرفین از طریق توافقات مقتضی در زمینه های بازرگانی، علم و تکنولوژی، تحقیقات و توسعه صنعتی و کشاورزی و اجتناب از مالیات بندی مضاعف، همکاری اقتصادی را عملی می نمایند و طبق تعهدات بین المللی، حمایت و پشتیبانی از سرمایه گذارها در زمره منافع ملی دو طرف محسوب می شود.

ماده ۹

طرفین، مشارکت و ارتباط میان پارلمانهایشان را تقویت می نمایند.

ماده ۱۰

طرفین، ضمن پیگیری و حمایت از قوانین ملی شان تماسهای بین افرادشان را در سطوح خصوصی و رسمی تسهیل می نمایند و ارتباط و مشارکت بین سازمانی دولتی و خصوصی دو کشور را توسعه می دهند.

طرفین، مشارکت و ارتباطشان را در زمینه های فرهنگ، تعلیم و تربیت، علم و تکنولوژی، هنر، ادبیات، بهداشت و پزشکی، رسانه های گروهی (شامل رادیو و تلویزیون) و ورزش، بیش از پیش تقویت می کنند و در روند عملی کردن این مشارکت، توافقهایی مقتضی را در این ارتباط و دیگر منافع مشترک به امضا می رسانند.

۱. طرفین، در موضوعات بین المللی و منطقه ای که منافع دو طرف را در بر دارد در سطح وزارت امور خارجه و دیگر سطوح به طور پیوسته، مشاوره مقتضی و مناسب را به عمل می آورند و گروههای کاری متخصص را برای بررسی موضوعات ویژه پیش بینی می کنند.

۲. سطح، برنامه، مفاد و مکان این گروههای مشورتی در رأس توافقهایی طرفین تعریف می شود. این مشاوره مالی دو بار انجام پذیرفته و در زمانی که نیاز است به طور متناوب در ترکیه و اسرائیل انجام پذیرفته و همچنین در دستور کار نمایندگان سازمان ملل و اگر ضرورت باشد دیگر سازمانهای بین المللی قرار می گیرد.

۳. در صورتی که ضروری باشد، طرفین پیش از برگزاری کنفرانسهای بین المللی بر سر موضوعات آن کنفرانسها به مشورت می پردازند.

توافق انجام شده در اورشلیم، ۱۴ نوامبر ۱۹۹۳ نسخه اصلی به زبان انگلیسی و در دو نسخه تنظیم شده است.

شیمون پرز

دولت کشور اسرائیل

حکمت ستین

دولت جمهوری ترکیه